Herr Ko[illegible]
och Commendeuren
B. v. Beskow

vördnadsfullt
af
författaren

Upsala Univ. Bibliotek
Sv. vitt.
Sv. liter.
Dikter.

UPPSALA UNIVERSITETSBIBLIOTEK
16000 000436648

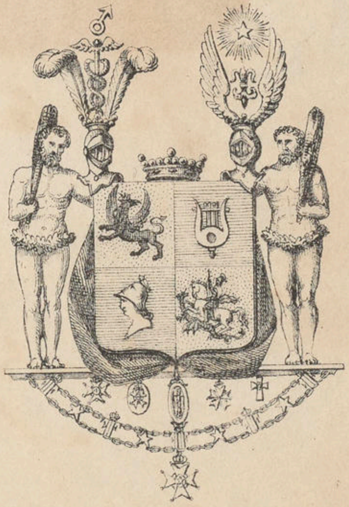

BERNH. v. BESKOW.

UNIV·UPSAL·BIBL·REG·

I vårens blyga sippa hoppet blommar:

Sjelf utan doft, den endast lofvar sommar!

MENNISKOLIFVETS ÅLDRAR,

FRAMSTÄLLDA UTI

ÅRETS TIDER

(med 16 Plancher)

AF

G. G. Ingelman.

STOCKHOLM. A. G. HELLSTEN, 1838.

Till WILHELM ***.

Så visst Belönarn öfver skyn har minne
För redbar lefnad, rent och ädelt sinne,
Skall med den älskvärda, du på din lott
Till rese-sällskap genom lifvet fått,
Dess glädje utaf dig så ostörd njutas
Och frid vid målet, der dess bana slutas,
Som af de sälla makar, hvars förbund
Min sångmö tecknat i en sorgfri stund.

Till LÄSAREN.

Vid öfverlemnandet i Allmänhetens händer af dessa små bildverk, torde författaren få hoppas på den benägne Läsarens öfverseende med bristen af ständigt vexlande natur-taflor, isynnerhet som han flera gånger förut, efter måttet af sin ringa förmåga, behandlat ämnet: Årets Tider; *och han dessutom varit hufvudsakligen inskränkt till de få föremål, som de förut gifna små Plancher kunnat upptaga. För öfrigt får förf. nämna, att deviserna under de 12 första Plancherna äro af en annan hand; för de återstående, så väl som för sjelfva behandlingen af ämnet, nödgas han stadna i borgen — kanske ock i sorgen.*

Barndomens Vår.

Knappast vårens vindar krusat
Vikens glas med vågor små,
Eller första sippan tjusat,
Dagens Kung, med ögon blå;

Förrän Hilda smög förtroligt
Till sin lekbror, ropte, kom!
Kom med mig att hafva roligt,
Söka blommor fältet om!

Nyss jag hörde ifrån salen,
Der jag stod vid siskans bur,
Bofinken, som sjöng i alen;
Siskan satt liksom på lur.

Stackars liten, tänkte Hilda,
Du blott hör din lekbrors sång;
Ack, j måsten lefva skilda!
Jag når Wilhelm i ett språng.

Wilhelm tag mig nu vid handen,
Led mig på den bästa stig
Till den sipp-bekrönta stranden,
Som kring källan kröker sig.

Ned från silfrig sky så kärligt
Såg den unga vårens sol,
Kornets brodd sköt upp så herrligt,
Göken första gången gol.

Rönnens qvist för vestan-vädren
Vickade med upplöst knopp,
Och den älskogs-blinda tjädren
Slog sin takt i furens topp.

Krusiga små gröna lockar
Prydde årets panna än,
Mellan sina blomsterflockar
Lekte det, som barn, igen.

Med vår Wilhelm och vår Hilda
Andades det sympati,
Hon den jolrande och milda,
Han så yster, djerf och fri.

Hand i hand de två nu smögo
Genom trägålns röda grind,
Som ljus-alfer små de flögo
Ut i vårens friska vind.

Uppför stigen öfver backen
I den grönskande salong,
Håret fladdrande i nacken,
Foten lyft till lätta språng.

Sälla barndom! med en lånad
Glans från paradisets dar,
Tidens sköna morgonrodnad,
Som så sorgligt bleknat har!

Mellan mossiga ruiner,
strödda kring en härjad ort,
Ån du ned på barnet skiner,
Lekande vid Österns port.

Liksom Adam med sin Eva
Före fallets qval och strid,
Dessa oskuldsfulla lefva
I en dröm af evig frid.

Foten, som på gräset träder,
Vingad lyfter sig till dans;
Deras ljusa väsen kläder
Allt uti sin egen glans.

Intet missljud ännu sårar
Deras inre. Innan kort
Deras majregn utaf tårar
Torkas i ett löje bort.

Re'n man hos de båda finner
Arten utaf skilda kön,
Wilhelms blick mer dristig brinner,
Hennes mera blyg och skön.

Som till ett Allegro ljuder,
Stämman af en glad sekund,
Så till lopp hon handen bjuder,
Stödjande och stödd hvar stund.

Genom fintlig omväg finner
Hon det sökta mången gång,
Då den djerfva gossen hinner
Det blott med ett vådligt språng.

Men hur gladt från brant och klippa,
Der hans mod ett motstånd mőtt,
Räcker han en snappad sippa,
Som då doftar mera sött.

Hulda väsen! főr hvarandra
Skapte, liksom händer två,
Må så sällt j genomvandra
Dessa dar, som főrestå!

Barndomens Sommar.

Nu lyser mogen sommar
Med sina blomsterträd,
Och barnens sällhet blommar
I samma fullhet med.

De följt den unga våren
Uti dess gyldne lopp
Så troget uti spåren,
Allt från dess första knopp.

Från blåa vågens glitter
I insjöns breda vak,
Till svalans glada qvitter
Inunder halmtäckt tak.

Nu re'n han ur sin knoppning
I blomma slagit ut,
Som glädje ur förhoppning
Går mogen fram till slut.

Följ ej sommarns fjäril der den flyger:
Försåtet, gömdt, på nöjets bana smyger.

Den ljumma morgonfläkten
Från fönstret lockar dem
I lätta sommardrägten
Ut ifrån hyddans hem.

Se hvad de blomster-fröna,
Som Hilda i sin gård
Har satt, nu växa sköna
Uti den lillas vård.

Som morgonranden röda,
Som middagshimlen blå,
Med eldens färg de glöda,
De täcka blommor små.

Der växer löst ur bojan
I sköna syskons rad
Den doftande levkojan
Med sina silkesblad.

Och nejlikor så smärta
I matt och dunkel glöd,
Än prålande och bjera,
I knippor vid sitt stöd.

Och lutande i smärta
Narcissen, vemodsfull,
Som gömmer vid sitt hjerta
Sin trogna ring af gull.

Bland lägre blomster-ringar
Uppå den släta plan
Står högt med fjäril-vingar
Den kungliga tulpan.

Så yster Hilda dansar,
Den blomster-drottningen,
Och pryder sig med kransar,
Men glömmer ej sin vän.

Godt bistånd henne hade
Den starkare förlänt,
Och med sin lilla spade
Hans flit sin lön förtjent.

Ur lilla vatten-kannan
Han regnstrött hvarje land,
Med pärlsvett uti pannan
Och kinden uti brand.

Men Wilhelm lyster jaga
Omkring i fria språng;
Ej täppan vill behaga,
Den är för qvaf och trång.

Han vill dit vågen brusar
Mot ett kringfradgadt näs,
Dit sommarvinden susar
Uti det höga gräs.

Der, stolt, vår hjelte hoppar
Med harm på rosig läpp,
Och afslår tistelns knoppar
Med svärdet af sin käpp.

Då Hilda, lekens syster,
Som med sin Wilhelm gått,
Mer mild till sinnes lyster,
Att fånga fjärlar blott.

Se der på hvita vingar,
Så gullbestänkt och grann,
En skön sylfid, som svingar,
Och fångas, det skall han.

Men då hon bäst förföljer
Den flyktige med knot,
En giftig orm sig döljer
För hennes späda fot.

Han lurar lömskt uppå dig,
Fly Hilda, känn hans art!
Men Wilhelm, käck och rådig,
Dig hejdar i din fart.

Så skall för hvarje fara
Den trogne vännen dig
Med manligt mod försvara
Uppå din framtids stig.

Will höstens frukter du med nöje smaka,

Se på din sommar, som ett barn, tillbaka.

Barndomens Höst.

Skörde-timman slår omsider,
Och det sköna måste dö;
Blomman måste, hvad det lider,
Vissna bort och gå i frö.

Bubblan lyser för att brista,
Månar vexla och förgå;
Men hvad godt som helst vi mista
Vinns ett annat godt derpå.

Ögat nödgas mycket sakna,
Som det smekts af nyss så skönt;
Blomsterängar ligga nakna,
Torftigt klädda uti grönt.

Solarne gå upp mer mulna,
Vinden flyger mera tungt,
I en topp, som börjat gulna,
Foglen ut sin visa sjungt.

Här och der en fjäril kryssar
Mellan gråa skurars bad,
Tvekande, med afskeds-kyssar
Åt ett halft förbleknadt blad.

Ej mer smultronkransen skiftar
Rödt och hvitt kring stock och sten,
Ej mer morgonfläkten hviftar
Trägålns blommande syren.

Bäckarne så fulla rinna
Mellan säf, som gulnadt är,
Och från närmsta backe brinna
Allt mer röda rönnens bär.

Gladan spejar, svängd i ringar,
Från sitt moln, kring skog och bygd,
Dufvan på de snabba vingar
Ilar, rädd, i nästets skygd.

Året åldras, från det höga
På en härjad sommar ner
Sorgset ser dess skumma öga,
Dränkt i tårar mer och mer.

Men ej barndomshjertat rädes
För den vexlingsrika tid;
Från sin oskuldshöjd det glädes
Åt det nya blott dervid.

Icke den för vintren ryser
Eller för den kulna höst,
Som, lik barnet, våren hyser,
Blomstrande i eget bröst.

Sommarns lekar, spratt och löjen
Hafva gått från de små,
Men hur många andra nöjen
För dem ännu återstå.

När från vida fält och kullar
Under ladans breda skjul
Hem med slåttern vagnen rullar
Uppå sina tunga hjul.

Och det torra höet bräddar
Glugg och tröskel; tänk hvad fröjd,
Att uti dess mjuka bäddar
Svinga ned från bjelkens höjd.

Eller hvilken glädje fattas,
Då de trefna biens hus
På sin söta nektar skattas,
Strömmande i djupa krus?

Eller då med kornet mogen
Hasselns klase vinkar dem,
Och de sjungande från skogen
Bära fulla korgar hem?

Trädets blomma några stunder
Gladde dem; nu har den flytt,
Men i stället sig — hvad under! —
I ett rödgult äpple bytt.

Allt hvad ögat mistat, vinner
Smaken på den ädla frukt,
Som i sköna färger brinner,
Och förnöjer med sin lukt.

Lilla Wilhelm stegen ställer
Upp från plommon-trädes fot,
Grenen, ristad, skurvis fäller
Sina mogna, gula klot.

Ofőrtrutet gossen klänger
Upp för ympens tjocka stam
Dit der astrakanen hänger,
Blinkande bland löfven fram.

Hilda springer till hans möte,
Skyndar gerna dit han går,
Och uti sitt őppna skőte
Skőrden af hans mőda får.

Sköna band, som dessa tvenne
Sammanknyter med hvaran,
O, hur troget gőms af henne!
Med hvad kraft förvärfvar han!

Barndomens Winter.

De nyss man sett förspridda vandra,
Nu närmre slutas till hvarandra,
Der ifrån spiselns häll hvaren
Så gladt förgylls af brasans sken.

Förtroligt i den varma kammar
Från väggen spegeln återflammar,
Och röken går från trefligt tjäll
Högt upp i månlyst stjerneqväll.

Kring takets brädd, som snön befransar,
Har vintern uthängt sina lansar,
Som fallande i stycken gå,
När middags-solen sticker på.

In genom blommiga gardiner
I fönstret månans anlet' skiner,
Och månget namn i bundna drag
Der skimrar uppå rutans dag.

Vid

Snabbt lifvets dag går ned i nattens tält,
Som barnen ila öfver snöklädt fält.

Vid sång och glam hvar syssla skrider
Så hurtigt. Perpendikeln skrider
Inom sitt målade fodral,
Och vid hvart klockslag göken gal.

Från vrån, i drömmen, hunden murrar,
Från närmsta rum en slända surrar;
Der flätar en på mattans halm
Vid ljudet af sin afton-psalm.

Men fast af kölden stängda inne,
Är lika fryntligt barnens sinne;
Tyst Hilda ritar knopp och blad,
Och Wilhelm på sin sista rad.

Och när de lyckats väl, hur roligt!
När Mamma smeker dem förtroligt,
Och hviskar sedan: »Det var snällt.»
Hvad allt då är så kärt och sällt!

Då komma vinter-äpplen röda,
Belöningen för flit och möda,
På bordet fram i rulladt lopp,
Att först på ugnen tinas opp.

Och nötter, som de plockat sjelfva,
Ur fulla händer till dem hvälfva;
Den lilla gubben kommer med,
Att knäppa dem med tand af träd.

De få dertill, med spetsadt öra,
Så underbara sagor höra
Om äfventyr och faror, som
De hela natten drömma om.

Om riddarn, som mot draken rider
Och om en kungadotter srider,
Med långsträckt lans, besporrad häl,
Och le af fröjd, när allt går väl.

Med hvarje morgon längre blundar
Den korta dag i skog och lundar,
Och långt förrän han vaknar, röd,
År fliten väckt kring spiselns glöd.

Derute rasa nordanväder,
Och arbetskarlen pälsklädd träder
Med knarrning inom stugans vägg,
Och snöig fot ooh frost i skägg.

Men midt i årets natt en stjerna
Går upp, dit alla blicka gerna,
Men, utaf alla, barnen mest,
Och Julen är den kära gäst.

Med allt hved nytt och grannt han snappar
Från bygd och stad de små han klappar,
Då med en fryntlig helgdagsmin
Han går i jule-stugan in.

Hur barnet vid hans syn sig gläder,
Och ilar i de nya kläder
Från fröjd till fröjd bland hvita ljus,
Som tindra mellan fat och krus.

O, till hvad glädje kyrkan bjuder
I morgonväkten! Sången ljuder,
Och barna-sinnet tror sig der
I himmelen bland stjernors här.

Men molnet sig deruppe skockar,
Snön hvimlar ned i stora flockar,
Och bäddar upp en svanhvit säng,
Så glittrande, kring gård och äng.

Det töar, drifvans bädd sig sänker,
Tar an hvar form; straxt gossen tänker
På något spratt, som med besked
Han roa kan och skrämma med.

Leksystern kallas ut, men sprittar,
Till löje väckt; på henne tittar
Snögubben, stapplad upp på bål,
Med vreda ögon utaf kol.

Det fryser; inom några timmar
Som spegelns glas kanalen glimmar;
De unga glädja sig, och snart
Från porten kälken är i fart.

Den lilla frun i päls sig sätter
Derpå, och far kring isens slätter,
Och hennes man, som han kan bäst,
Är på en gång båd' kusk och häst.

I deras sällhet intet felar,
Inbillningen i allt ju spelar
Den första ro'ln; och på sin lott
Hvem högre den, än barnet, fått?

Hoppet lofvar mest ock håller minst af alla;
Ifrån stegens höjd man farligt nog kan falla.

Ungdomens Vår.

Snart äro barndomens gulldrömmar flydda,
Drömmen på rosor om himmelens frid
Vaknar till verklighet, möda och strid;
Likväl från tröskeln af faderlig hydda
Hoppet, som bortkysser afskedets tår,
Hviftar sin fackla kring flyktingens spår.

Redan af år väl ett tiotal tiden
Rullat kring gossen i skiftande dans;
Skönt kring hans lockiga tinning en krans
Re'n af den grönskande lagern är vriden.
Ack, dock mer säll i sitt Eden han gick!
Prydd med de blommor af Hilda han fick.

Hjertat sig rör mellan längta och sakna —
Söfda af stundernas susande lopp,
Slående vänligt sitt barnöga opp,
Sköna små minnen hos ynglingen vakna,
Lyfta sin vinge mot barndomens hem,
Stanna i famnen, han vet väl hos hvem.

Troget han följer och armarna breder
Mot hvarje stam uppå grönkantad stråt,
Som omkring kullen i slingrigt försåt
Fram till välkända boningen leder,
Der han bland englar, så menlös och öm,
Drömde sin barnålders tjusande dröm.

Väckta vid ljudet af stampande hästen,
Fader och moder i vidöppen dörr,
Åldrade något, men goda som förr,
Famna med tårar den kärkomna gästen;
Hilda, som flygande kommer tillstäds,
Rodnar och tiger med, huru hon gläds.

Blyg, som i öster den rosiga dager,
Smärt, som en vidja i grönskande vår,
Hon der med flätade lockar nu står,
Uppvext till jungfru, så sedig och fager,
Vet ej så noga, om Wilhelm, sin vän,
Hon mer, som lekbror, törs kyssa igen.

Smidig och hög, lik en jernek, sig höjer
Förr den så knubbiga gossen i dag,
Hvad som låg menlöst i anletets drag

Godhet med adlande stolthet nu röjer,
Styrka och värma i ådrornas flod
Stiga på kinden med blossande mod.

Känslorna äro ej mera desamma,
Som dem förente i barndomens dar;
I deras öga då öppen och klar,
Som uti hjertat brann kärlekens flamma,
Nu mera dämpad i klappande barm,
Lågar den mera orolig och varm.

Jungfrun så fri, och benägen att skalkas,
Sitter nu blygsam och tyst vid sin söm,
Drömmer om honom en älskande dröm,
Känner sig likväl, då ynglingen nalkas,
Färdig att fly för den kommandes fjät,
Fast hon ej önskade högre än det.

Döljande varsamt den känsla, som lågar
Inom det snöhvita hvalf af sitt bröst,
Hör hon väl nyfödda aningars röst,
Men deras språk hon att tolka ej vågar;
Stoltheten bjuder: det går inte an,
Den, som bör yppa sig först, det är han.

Våren emellertid spricker ur knoppen,
Trädgården blommar, som fordom, så skönt,
Lönnen, den välkända, klädt sig i grönt,
Skatan drar strå till sitt näste i toppen;
Svalorna qvittra kring kyrktornet re'n,
Vingarna blixtra i vårsolens sken.

Ensamme nu de två älskande vandra
Ut i det gröna; allt är sig så likt,
Blomster-qvarteret, som förr, står så rikt;
Olika finna de endast hvarandra;
Hilda de friskaste blommor, hon ser,
Bryter och Wilhelm, den älskade, ger.

Der vexer ympen för yppig och frodig,
Han måste stäckas; åt nyttan sin skärf
Wilhelm vill gälda i gagnande värf —
Så är hans lynne — han klättrar så modig
Upp med sin skära för stegen i hast,
Liknöjd om den icke hvilar så fast.

Men att ej fara för älskarn den våller,
Hilda, vid ympstammens slingrande rot,
Står och i stegens jemnt vacklande fot,

Att den ej slintar, så omsorgsfullt håller,
Höljd af de grönskande qvistarnas fall,
Vårdar hon trofast sitt sjelfvalda kall.

Der stå två popplar, som, vexta så höga,
Kyssa hvarandra med svajande topp,
De med de unga, som årsbarn, vext opp;
Ynglingen ser dem med tårbestänkt öga;
Rodnande mön honom visar till slut
Namnen de två, som till hälften vext ut.

Nej! ropar Wilhelm, så är ej min vilja,
Ristade djupt må de vexa igen,
Hilda, som förr om du älskar mig än,
Skall våra hjertan blott döden åtskilja!
Och uti lunden, med munn emot munn,
Firas med kyssar det helga förbund.

Nu först de känna sig fria och sälla,
Sinnet uppklarnar, all oro förgår;
Kärlek och ungdom och blommande vår,
Trefaldigt flytande salighets-källa!
Strålande bild af de himmelskas fröjd,
Vanskligt i jordlifvets svall-vågor röjd!

Ungdomens Sommar.

I ljusblå mantel, stjernig hatt
En underskön midsommsrsnatt
Har satt sig att throna på skyhöga fjällen,
Och tätt vid dess sida stå morgon och qvällen.

Med sömnblick ena dottren står
Och bleknad purpur kring sitt hår,
Den andra med ögon, som tindrande blicka
Och rosor, som röda ur knopperna spricka.

Gällt näktergalen slår sitt slag
I midnatts-stundens halfva dag,
Och kärlekens genier på tonernas skala
Nedstiga till jordens elysiska dvala.

Skälmsk jagande hvarann i ring,
Små vestanväder fladdra kring
På vingar, med färg af den ljusnande vågen,
Beströdda med doftet af blommande rågen.

Den som mellan pligt och nöjen väljer,
Snart sin lycka och sitt lugn borrtsäljer.

Af nektarskål naturen tömt
En himlen räckt; allt är så ömt,
Sött fjärilen drömmer hos rosen för stunden
Med domnande kyss på den halföppna munnen.

En natt så vällustrik och kort,
Hvem kan den liknöjd sofva bort;
De-älskande sitta i vakande drömmar,
Der phantasus skenar med lössläppta tömmar.

Skön Hilda, då i qvälln hon ser
Hur ljuft dess stjerna blickar ner,
Hon tänker: O, så, du olympiska flicka!
Skall äfven min sällhet i brudstolen blicka.

Och då hon skådar upp derpå
Till Frejas slända i det blå,
Hon suckar: Ack, snart om den dagen mig hunne,
Att hon utaf gull mig en bröllopsdrägt spunne!

Men Wilhelms tanka sväfvar kring
Långt mera allvarsamma ting;
Af ramlande luftsslott, som byggts uppå skyar
Han spillrorna samlar alltjemnt och förnyar.

Omkring sin sällhet han ett värn
Vill resa af det starka jern,
Och sedan med kraft af den manliga dygden
Polyparmar sträcka, som famna om bygden.

Behagen vill han vara värd,
Som lagren hör till hjeltens svärd,
Hvad glädje kan han af sin besittning röna,
Om äran fullt ut ej betalar det sköna.

Än hjelte, än han statsman är,
Och folkets rätt till thronen bär.
Vet Hilda, den man, som du kysser så gerna,
Skall en gång i häfden gå upp, som en stjerna!

Så drömma ljuft de unga två,
Då fjerran från de höra få
Förklingande ljud kring de blommiga slätter,
Af brummande harpor, flöjt och klarinetter.

Vid turturns suck och vaktelns slag
De vandra ut i nytänd dag
Åt trakten, der lifligt i ringlande dansar
Byns ungdom sig svänger kring majträdets
kransar.

Så stolt sin smärta spiras topp
Det lyfter högt i vinden opp;
För yxan det brakande stupat från fjällen,
Och kläddes så grannt af små tärnor i qvällen.

I helgdags-drägt en gladlynt här
Från skilda stigar samlats der,
Och hvimlar vid klingklang så gladt om hvarannan
Med pioner på kinden och perlsvett i pannan.

Den lätta dans — ty dans ju är
Hvar flickas himmelrik' hardt när —
Starkt frestar vår Hilda med samljud, som locka
Så magiskt i ringen hvar vingfotad docka.

På Wilhelm från dess öga ser
En blick, som frågar och som ber,
Om der hon ej honom vid handen får fatta
Och flyga en ring på den grönskande matta.

För honom dock långt mera värd
Är enslighet, än nöjets flärd,
På mosslupna stenen, från verldsbullret skilda,
Han älskar att sitta vid sidan af Hilda.

Der med sin flöjts ljuft ömma röst
Han locka vill ur echos bröst
Idylliska toner, i lundarnes sköte,
Som klinga sympatiskt han längtän till möte.

Och flickan, som förutan knot
Gått älskarns bättre val emot,
Nu sitter med honom i vällustig smärta
Och känner ett echo jemväl i sitt hjerta.

Hur skönt, att efter dagens trägna möda,
Med hjertats mö en månljus qväll föröda!

Ungdomens Höst.

Årets Augustus redan
Kronan på sitt hufvud satt,
Snart på den i jemnvigt blicka
Dag och natt.

Väl man älskar grôna våren,
Eldig, sprittande och ung;
Men man vôrdar i sin krona
Mogna'ns kung.

Öfver fälten skôrdarns svärdshugg
Floras karn i ätthög lagt,
Ånnu likväl blommar fridlyst
Mången trakt.

Appelns lôf-arm, svängd i vinden,
Fäller ned sin gröna boll,
Utaf rôda hallon glôda
Ren och fäll.

Bären buskens grenar tynga
Ned i gräsets pärlebad,
Kirsbärs-klasen lutad kysser
Rosens blad.

Hvilket strålregn solen stänker
Ned på ängens blomsterbarn,
Der i middagen hon rullar
Silfver-charn!

Ljuft ifrån de blåa salar,
Speglad uti vattnets bryn,
Sina ljusa lockar krusar
Sómmarskyn.

Ån mer skön kring bygden qvällen
Går i stilla majestät,
Lundens jätte-skuggor vexa
I hans fjät.

Luna sina hvita fålar
Kör på glesa purpurmoln,
Fäller mången pärla ned i
Blomsterskåln.

På sin teg den gyldne kärfven
Hvilar sina tunga ax,
Sista bi't till flustret kommer
Med sitt vax.

Hvilan uti halmtäckt koja
Åbon re'n till sømns har kysst,
Hem från åkern utaf kornblixt
Gick han lyst.

Tystnaden på fjället sitter
I den bleka aftonstund,
Slumrande, och håller fingret
På sin munn.

Knappast störd af svalans vinge
På dess sena återtåg,
Eller af den lilla bäckens
Silfver-våg.

Kärleken och friden komma
Ned till lunden, hand i hand,
Dessa gäster från ett fjerran
Bättre land.

Ha så mycket att förkunna
På ett språk, af jorden glömdt,
Måla scener, hvarom endast
Barnet drömt.

Wilhelm vet det; för hans känslor
Namn ej finnes på vår jord,
Svagt han tolkar dem med toner,
Ej med ord.

Om en eldtörst, som först släckes
Uti evighetens haf,
Om en fröjd, som detta lifvet
Ej vet af.

Om en kärlek, som ej mätes
Utaf dunkla timmars lopp,
Men först der, i grafven renad,
Flammar opp

Mellan dessa syskon-själar,
Som re'n här af himlens vård
Stämdes för att evigt klinga
Ett ackord.

Så hans aning ljöd från flöjten
I den nattligt stilla skog,
Der den, lik en tröstad klagan,
Saligt dog.

Högsta sällhet i ett hjerta
Är med smärtan i förbund,
Liksom dag med natt uti en
Månskensstund.

Hilda känner, huru tiden
Ar på sällhet dock så arm,
Och dess sällhet, löst i tårar,
Regnar varm

Från dess ögas blåa himmel
Ned på kindens matta ros;
Detta lifvet med sitt skuggspel
Flytt sin kos.

Blott den dunkla evigheten
För dess aning och dess hopp,
Ur den trånga ändligheten,
Klarnar opp.

Ungdomens Winter.

Det är för qvaft att i kammarens gömma
Den friska vintern så vekligt bortdrömma;
Der tråna helsan och kinden så matt,
Likt törnrosen, som uti krukan man satt.

Lugnt är väl och godt, att när stormarna rasa
Få husligt syssla vid värmande brasa,
Och sticka_ut blommor på bågspänd plan,
Och fälla tårar i sin roman.

Men det är så qvaft; bland snötyngda tallar
Mig lyster att ströfva, der jagten skallar
Kring skogen och klippornas buskiga vrår,
Och spana den lurfviga ulfvens spår.

Hur lustigt är ock, att på isade banen
Ge eld från sitt skjul, och från toppen af granen
Se tjädren, skogens skönt fjädrade son,
Tungt dimpa i drifvan vid knallande dån.

Som en is, så skön och spegelklar,
Mången ynglings ljusa framtid var.

Och sen utåt isen, när snö-yran dammar
Kring snäckan med björnhud, i norrsken, som
flammar,
Raskt jaga den löddriga trafvarens lopp,
Och skenaren kufva i tygladt galopp.

Så tänkte och talte vår hjelte i qvällen,
Som spännt öfver vintern den stjerniga pällen;
I dunklet vidt glimmande insjön der låg
Med snöklädda stränder och stålblank våg.

Så hemsk, som ett graf-kapell, syntes naturen,
Med stirrande bloss på den svartblå azuren,
Ty månan, som småningom tynat af,
Ej ännu stått upp ur sitt nedans graf.

I rimfrost står lunden, högtidlig och dyster,
Bland glittrande tufvor; då ynglingen lyster
På skinande isgolf i stjernornas glans
Att-dansa på stålsko en fackeldans.

Beslutet är fattadt; men ej vill han ensam
En glädje, som rikare njutes gemensam;
Han bjuder sin Hilda så älskansvärd,
Att vara med på den lustiga färd.

Och Hilda gläds. Mot förkylning och snufva
Hon skyddas med lappskor och silkeslen hufva;
Kring smärta lifvet och svällande barm
Hon sveper pälsen så luden och varm.

Med sprakande fackla i ena handen
Och tärnan vid andra, han ilar till stranden
Med knarrande steg, der båten låg trygg,
Upp nedvänd, med frost på sin bugtiga rygg.

Densamma, som ofta på sommarvåg gungat
De älskande två, då från vassen de slungat
Ut refven med matade krokens svek
Midt uti de silfrade aborrars lek.

Men allt uti vexlande former sig byter;
På stelnade vågen Wilhelm nu knyter
Kring seniga foten de stålskor två,
Och svänger kring Hilda ett glittrande H.

Hur dristig och skön, i vidtfamnande ringar,
På dunkelrödt lysande spegeln han svingar
Med vinden i kappan och bloss uti hand,
Och rimfromst i locken och kinden i brand.

Men leende mildt, liksom polens stjerna,
Med följande blickar hans älskade tärna
Står stilla midt i en lysande krans
Utaf den kometiskt dristiga dans.

Hon älskar långt mer, att med gratier i spåren,
Och blommor på kinden och blommor i håren,
Kringvalsa i liljehvit fladdrande skrud
Vid klarinettens och pikolans ljud.

Men Wilhelm nalkas, tar henne vid handen,
Kom Hilda och följ mig till andra stranden,
Med stjerniga lockar så dunkla der stå
De skyhöga lundar; dem helsa vi på!

Der med dig en stund från färden jag rastar,
Och skrämmer på flykten bå'd troll och gastar
Med sprakande fackla; min kärlek dig skall
Så troget skydda för faror och fall.

Men flickan ryser — sitt lif hon mister,
Tillika med älskarn, om isen brister:
Nej, beder hon, låt oss åt hemmet gå
Och obesökta de lundar stå.

Det är så kallt och dystert i qvällen,
Der hemma flammar elden på hällen;
Snart facklan och stjernorna slockna ut
Och nödga oss famla i mörkret till slut.

Men ynglingen ler; han följer så gerna
Sin rädda och ängsligt bedjande tärna,
Och hviskar: »En gång jag din lust ock svek
Att dansa på blommor vid midsommars-lek.

Utan hoppets blommor, hvad är ungdoms våren?
Utan hjertats oskuld, hvad ä' manna-åren?

Medelåldrens Vår.

Re'n ur tidens källa
Flera år förflutit
Hän till minnets land,
Se'n de två så sälla
Sig tillsammens slutit
Uti Hymens band.

Kärleken mer mogen
Dem en sällhet gifvit
Mera lugn och fri,
Tanken lika trogen,
Fast den prosa blifvit
Ifrån poesi.

Ej de den mer känna
Som en ljuflig plåga,
Ömsom vek och vild,
Fredligt vårdad denna
Himlaburna låga
Flammar jemn och mild.

Dock att sinnet trycka
Vilja små bekymmer
Gerna låda vid
Åkta ståndets lycka;
Mången molnsky skymmer
Bort dess gyldne frid.

Bergning, välstånd, ära,
O, hur gerna tankan
Sväfvar trappan opp
Af tre ting så kära,
Som kring stammen rankan
Höjs i slingradt lopp!

Derför från behagen
Nyttan tar omsider
Ut sin fulla rätt;
Tyngd af omsorg dagen
Ej just alltid skrider
Mer, som förr, så lätt.

Men, se isens boja
Efter kulna månar
Bryts af vårens hand;

Öfver slott och koja
Mildt azuren blånar,
Hvälfd kring sjö och land.

Stormen utaf milda
Andar blifvit bunden,
Och dess andedrägt,
Den så kalla, vilda,
Stämmes ned i lunden
Till en vestanfläkt.

Utför branta klippan
Yster bäcken hoppar
Ned i dal, på höjd
Blåögd vaknar sippan,
Siskan mellan knoppar
Qvittrar om sin fröjd.

Spegelljusa strömmar
Rulla öfver glatta
Kiselstenars klot,
Ången blommor sömmar
På sin gröna matta,
Bredd för vandrarns fot.

Hvem kan sitta inne,
Liknöjd för det sköna,
Som så snart tar slut;
Nej, med klarnadt sinne
I det ljusa, gröna
Alla längta ut.

Och med dem de båda —
Skön, som Amor — våren
Stigit ned ur skyn;
Men de honom skåda,
Som i fordna åren,
Ej med samma syn.

Ty han bor ej längre
Uti dem; hans knoppnings
Rika fröjd är rymd;
Ack, hvar dag allt trängre
Blifver vår förhoppnings
Morgonljusa rymd.

Men med gyldne lockar,
Leende som våren,
Lilla Calle flyr

Framför dem och plockar
Blommor uti spåren
Af den vår, som gryr.

Som en mogen sommar
Ur sin rot ser träda
Nya knoppar än,
Så vårt par ock blommar
Upp uti den späda
Såsom barn igen.

Hvilka barndoms-minnen,
Sőfda in så stilla
Under tidens lopp,
Uti deras sinnen
Väckas af den lilla
Blomsterplockarn opp.

Då han dem till möte
Glad ses återkomma
Från sin färd till slut
Uti vårens skőte
Med en liten blomma,
Som nyss spruckit ut.

Medelålderns Sommar.

Nu fläkta sommar-vindar
I dunkelgröna lindar
De breda, silkeslena blad,
Kring deras blomster-ringar
En idog bisvärm svingar
Och sorlar fram sin serenad.

I vass vid flodens stränder
En rad af bruna änder
Med gula fötter plaskar fram;
Och fjerran, hvart den leder,
Kring hjulens rullning breder
Den gyldne väg en sky af dam.

Så mild och blå är qvällen;
På ett af gunstlings ställen
Vårt trogna par har satt sig ned,
Att hvilans stund förbida
Bredvid hvarandras sida,
Och lilla Carl får vara med.

Som en fjäril uppå snabba vingar,
Fladdrar den, som flyktig kärlek bringar.

Utöfver sjö och landen
Vidt svänger himla-randen
Kring dem sin underbara ring;
Inunder röda skyar
Vidt ligga tempel, byar
På gröna kartan strödda kring.

Svagt echo återbringar
Det ljud från luren klingar
I skogen; jufverstinna kor
Ur sumpig gräsmark sträfva
Till flickan med sin stäfva,
Som skymtar fram i qvällens flor.

På fältet slåttern skrider;
Af gräs små pyramider
Bland ängens buskar höja sig;
Med blommor omkring hatten
Går skördarn hem till natten,
Vid lian stödd på välkänd stig.

Snart skärans slipning stundar,
Ty rågen axen rundar,
Af vädren uti vågor förd;

I afton-solens stråle
De breda kornfält småle
Och hvitna småningom till skörd.

Med hänryckt sinne skåda
De ömma makar båda
Naturens milda, rika prakt,
Den djupa underkälla,
Ur hvilkens ådror svälla
Så mycken godhet, nåd och makt.

Ur månan i det höga,
Den hulda qvällens öga,
Han tyckes mot dem vänligt le,
Den stora skapar-anden,
Som lefver uti granden
Och flammar uti solarne.

Dem, äfven dem han slutit
Uti sin vård, och gjutit
Kring dem välsignelse och tröst,
Från lifvets sommardagar,
Han visst dem ock ledsagar
Till skörden af en mogen höst.

Emellertid

Emellertid den lilla,
Ett ögonblick ej stilla,
Haft mycket att bestyra om;
I kapp med fjäril-skaran
På blomster-jagt, re'n har han
Sin örtqvast färdig småningom.

Der flyr en vingad blomma,
Hon skall ej undankomma,
Han jagar efter oförsagd,
Och lyckas efter många
Försök, att fjäriln fånga,
Och visar fadren stolt sin bragd.

Men han, som hos den späda,
I stället att sig gläda,
Vill tidigt frön till mildhet så,
Och ömt hans själ beveka
Att ej med nöden leka,
Med vänligt allvar ordar så:

»Hvad! vill du göra illa
Den arma fången lilla,
Som ej sitt lif försvara kan,

Som du, han glädt sig bara
Att fri bland blomstren fara,
Och dertill lika rätt har han.»

»Om dig en jätte toge
Och dig i bojor sloge,
Och ingen kunde frälsa dig,
Hvad fasa! Samma smärta
Nu tär den lillas hjerta,
Fast han ej kan beklaga sig.»

Uppmärksamt gossen hör det,
Hans veka sinne rör det,
Och ur de öppna händer små
På sefirlätta vingar
Den sköna fången svingar,
Försvinnande uti det blå.

Den, som ej kan någon ro försaka,
Får blott af den sämsta frugten smaka.

Medelålderns Höst.

Blomstertiden
År förliden;
Men ännu ned från sin char
Blickar dagen mild och klar,
Skiftande i döda färger lunden
Härmar vårens lif i morgonstunden.

Näktergalen,
Gömd i dalen,
Icke mer sin luta rör;
Skatan skrattar på sin stör,
Mättad af de smulor, snålt hon slukat
Från det rika bord, som hösten dukat.

Dagen mulnar,
Grenen gulnar;
Men de liljor, som han fält,
Spricka ut på himlens tält,
Der från nattlig azurgrund de stiga
Upp och glimma oförvanskeliga.

Appeln svingar
Gråna vingar,
Tyngda af det mogna gull;
Vide-korgen plockas full
Af de skönsta klot, som varsamt gömmas,
Att en gång på jule-borden tömmas.

Att från gamla
Året samla
All den frukt i arfsrätt går
Till ett ännu ofödt år,
Trädgård, åker, skog och äng beskattas,
Intet för dess arfvinge får fattas.

Dal och kullar
Öfverrullar
Vagnen uppå klumpigt hjul
Med sin last för ladans skjul;
Kärfvens band med gyldne ax så mogen
Lösas upp för tröskarns slag på logen.

Re'n i husen
Brinna ljusen,

Dagen, som går tidigt bort,
Lyser fliten alltför kort,
Rutan mörknar, ljus och blommor inne
Lifva midt i hösten vårens minne.

Så omsider
Tiden skrider
Under husliga bestyr,
Fridsam morgon-timman gryr;
Mången dag dock än ifrån det höga
Skådar ned med sommarns gyldne öga.

I de timmar
Solen glimmar
Varm från middagshöjdens blå,
Sitta än de sälla två
Under grenar, som af frukter luta,
Men de bästa till sitt bröst de sluta.

Än en blomma
Har den fromma
Mor fått trycka i sin famn,
Med en känsla utan namn,

Skådar hon ned till den spädas joller,
Som hon gungad i sitt sköte håller.

År densamma
Helga flamma
I ett modershjerta tänd,
Ej en eld, från himlen sänd,
Ej dess blickar, som, likt månans, småle
Från en bortgömd sol en bruten stråle?

Jo, de sälla
Känslor välla
Från all kärleks djupa brunn;
Säger ej hans egen mun:
»Kan en mor sitt barn än öfvergifva,
Skall min kärlek dig dock trogen blifva.»

Med den äldre
Likväl heldre
Fadren sysselsätter sig;
Glad och god, men djerf och vig,
Vill han gerna uppför stammen klänga,
Der de gula päron-klasar hänga.

Utur gruset
Upp i ljuset
Sträfvar hvarje ungt begär,
Högt dess mål på spetsen är,
Lyckligt, om ett faderöga vakar
Öfver det, och ut dess bana stakar.

Rörd till sinnes
Fadren minnes,
Som i går, förflutna dar,
Då han som den lilla var,
Och klef upp, att högst från toppen skaka
Äpplen ned för Hilda, nu hans maka.

Tårar strömma,
Då den ömma,
Som han nämner nu för sin,
Slutes i hans armar in,
Och de lifva sina barndoms-minnen,
Evigt vexande i ädla sinnen.

Medeläldrens Winter.

Vintren rufvar höstens strödda korn;
Solen, fastnad på stenbockens horn,
Gör sig lös och klättrar åter opp
För den branta himlakullens topp;
Som ett nedbrändt ljus ur staken glöder,
Så hon flämtar, matt och blek, från söder.

Himlen tänder i sitt höga hus
Öfver natten sina glitter-ljus,
Der hon famlar, sörjande och stum,
Med sin månskens-lykta rum för rum
På förfrusna fötter omkring polen,
Aflöst några timmar blott af solen.

Snöen växer upp åt trädets stam,
Plogens trekant vandrar långsamt fram;
Släpad tungt af grofva oxars par
Den sin djupa, breda fåra drar,
Kring sig byggande, i höga vallar,
Hvita bröstvärn för de gröna tallar.

A. Lundqvist del. C. Anderson sc.

Lätt, som slädan på en snöväg slinter,
Finner ock hvar redlig man sin vinter.

Nattens storm sitt häkte bryter opp,
Far kring fälten uti hvimladt lopp
Och i morgon-lugnet drifvan trygg
Ståder emot vägg sin jätte-rygg;
Allt är stängdt, och blott med flitig spada
Skoflas väg till visthus, stall och lada.

Nordan murar på sin breda bro
Åfver sjå och sund; i hyddans ro
Hörs med stilla rysning fjerran från
Det kring nejden spridda brak och dån,
Då han månlyst i de sena qvällar
Spränger sina blanka marmor-hällar.

Centnertyngda vagnen tågar lugn
Åfver bron med malm till Wanlunds ugn,
Der den gnyende med råda hår
Resta högt till sky i natten står,
Och den flod af glådhett jern, han smälter,
Mellan sandens gräfda rännil välter.

Först i denna bistra skepnad är
Vintren får den raska Nordbo kär,

Så bepälsad fädrens gamla vän
Kommer stundom på besök igen
Ifrån polens is-palats och äggar
Mod och kraft hos Odins ätte-läggar.

Men dess ljuspunkt, bygdens folk så kär,
Julen med sin fröjd är åter der;
Sina rika håfvor i hvart hus
Fryntligt synar han vid tända ljus,
Och på hvar och en så hjertligt tänker
Med små nöjen, glada spratt och skänker.

Till gemensam glädje med hvaran
Sina bjudnings-kort kringskickar han,
Allt hvad kärt och dyrbart på sin lott
Af den glades hand till skänks man fått
Måste med på färden omkring bygden,
Der man far att prisa jule-brygden.

Nu vårt par han vinkar till kalas,
Insjöns bana glittrar, som ett glas;
Shawlar, blommor, flor och granna band
Komma fram ur lådan efter hand;

Barnen i åskådning sig förlora,
Tänka på den dag de ock bli stora.

Ty de få ej, ack! för denna gång
Fara med; den dagen blir dem lång;
Mamma torkar deras tårar bort,
Lofvar komma åter innan kort,
Och ej glömma taga med sig heller
Sviskon, sockerbrön och karameller.

Ändtlig affärds-timman höres slå,
Pälsar, lappskor, hufva knytas på,
Och med bjällrors klang i ystert lopp
Fålen för sin släda trafvar opp,
Manen krusig omkring halsen spelar
Och de blanka plåtbeslagna selar.

Klatsh! och slädan raskt nu framåt går,
Solen skiner i dess långa spår;
Men uppå ett lustparti förut
Lilla Carl sin syster bjudit ut,
I sin kappa väl svept in den späda,
Och som häst sig sjelf spännt för sin släda.

Ej att sitta hemma de förmås,
Ut på något jul-kalas, förstås,
Gäller också deras lilla fart,
Fast de ej så noga veta hvart;
Många tankspel hit och dit de hvälfva,
Sluta med att helsa på sig sjelfva.

Bredvid pappas släda för en stund
Göra äfven de en liten rund;
Pilten märker noga fålens gång,
Gör, som han så mänget ystert språng,
Och i slädan ler hans lilla syster
Åt en häst, så eldig och så yster.

Ned på deras lek, välsignande,
Blicka då de sälla makarne,
Och med känslor, om hvars hemlighet
Blott en fars och moders hjerta vet,
Önska de dem genom denna verlden
Lika lycklig färd, som denna färden.

Likaså en gång ur grafvens hus,
Gå vi ut och möta vårens ljus.

Ålderdomens Vår.

Tiden, som hvälfver stoft-lifvets verld,
Der allt om förgängelse talar,
Har fört de två makars snart slutande färd
I åldrens kyliga dalar;
Med lutande skuldror och silfrade hår,
Beständkta med daggen af minnets tår,
I qvällen så stilla de vandra.

Växande skuggor följa dem åt,
Glest solskenet strös deremellan,
Likväl uppå kanten af ojemn stråt
De plocka en hôstros ej sällan,
En leende engel vandrar bredvid
De gamla; hans namn är *samvets-frid*,
Med minnets små englar i spåren.

Så gerna de lyssna till allt hvad de små
Med näktergals-tungorna sjunga;
Vemodig är sången, men ljuflig ändå,
De drömma sig åter till unga
I skötet af tider som längst förgått,
Ack, stunden, som skrider, den äger ju blott
Sitt lif utaf minnet och hoppet!

Mötte dem äfven på banan ibland
Förlustens och smärtornas pröfning,
Och tryckte dem stundom de tyngsta band
Af sjelf-försakelsens öfning;
Så prisa de Gud för hvart lärospån,
Ty renade gingo de derifrån,
Som lågande guldet ur degeln.

Frälsta från verlds-hafvets stormiga svall
Re'n inomskärs trygge de segla,
Och skymta på afstånd i vågens kristall,
Hur hemlandets palmer sig spegla,
Dess himmelska blomdoft, dess näktergals-sång
Och silfver-källors melodiska språng
Allt klarare af dem förnimmas.

Barnsinnets enfald besökt dem igen;
Ack, aldrig i verlds-sinnets hvimmel
Den grumliga svall-vågen, skådade än
Sitt anlet den stjernögda himmel!
Den bländande dagen från dem flytt sin kos
Och satt uti vester den vänliga ros,
Som, tvilling till morgonens, glöder.

Våren det leende barnet på nytt
Har stigit från himmelen neder,
I spåren af vintren, som gråtande flytt,
Sin blomster-tapet han utbreder,
Och foglarna höja sin qvitter-sång
Och bäcken kring honom slingrar sin gång,
Der med sina sippor han leker.

Solen så kärligt från azurn den blå
Ser in genom kammarens ruta
Och bjuder ut till sig de åldriga två,
Uppståndelsens högtid att njuta,
Att se huru lifvet står upp ur sin graf
Och jublar kring himmel och jord och kring haf,
Vid ljusets och kärlekens möte.

Re'n utom tröskeln, arm i arm,
Dem solskenet helsar och vinden,
Som fläktar amot dem så ljuflig och varm
Och kysser den åldriga kinden;
»Så — gubben sad' rörd — vi ur grifternas hus
En gång skola helsas af himmelens ljus,
Det ljuset, som ej vet af nedgång.»

I vår-solens strålregn de sitta bredvid
Hvarandra på bänken vid väggen
Och blicka omkring sig med leende frid
Iunder den knopprika häggen;
Af qvittrande siskor der leker ett par,
»Så äfven vi voro i ungdomens dar
Så glada» — den åldriga sade.

»Kärlek och ungdom då lifvade oss,
De voro den sol, som oss glädde,
I strålarne af dess värmande bloss
Hvar fröjd, liksom vårblomstren trädde,
Då grönskade våren, nu gulnar vår höst,
Dock saknar ej den ock sin glädje och tröst,
Ty frukten har gulnat med bladen.»

»Ser

»Ser du på fältet hur plöjaren kör
Sin fåra med svett och med möda,
Men der snart det gyldene kornet han strör
Och gläds åt en stundande gröda,
Så vi, under himlens välsignande skygd,
Ha äfven sått frön till växande dygd
I barns och i barnabarns hjertan.»

Ack! ja, sade gumman med pärlande tår,
Gud faderligt ledt oss vid handen
I ljuft och i ledt från vår blomstrande vår
Allt intill den skymtande randen
Utaf den vintriga grafvens bo;
Han gifve, att der vi tillsammans i ro
Må somna så fridsällt vi lefvat.

Ålderdomens Sommar.

Ned uppå årets rika krona
Af ax, på blomstren kring dess barm,
Den höga Julius satt att throna
Vid kräftans stjernbild, strålar varm;
Sin spira utaf eld han sträcker
Vidt ut, och sena qvällen först
Sin svala kalk af pärldagg räcker
Åt bråna'n af naturens törst.

Att tina upp vid solens värma
Den is, som stelnar åldrens blod,
De åldrige så gerna närma
Sig till dess eld med vaknadt mod;
Så hjertligt längta ut de fromma
Att än en gång få skåda blott,
Hur herrligt rågen står i blomma
Och till hvad mognad gräset nått.

Frukta ej, min Gumma, åskans ljud
Är en röst af samma godhets Gud.

I enslig vandring med hvarandra
De stappla fram på grönklädd stig,
Der de med skumma blickar vandra
Och åt dess rosor fägna sig,
Den trogne Ulf blott sällskap gör dem,
Det var från fordom så hans sed,
Med hviftad svans han löper för dem
Och yfs af att få vara med.

Så vidt kring gårdens fält och ängar
Den goda gumman sällan går,
Blott växterna på trägålns sängar
Dess nära tillsyn ofta får;
Hur gläds hon åt de linland alla,
Som, växta undan hennes hägn,
Nu med de blåa klockor svalla,
Så friska efter sista regn.

Men rågen, som med strån så höga
Och fulla ax i vågor går,
Långt högre gläder gubbens öga,
Der på sin staf han lutad står;
Om Gud åt bygdens böner gifver
Snart ymnigt regn och mindre sol,

Till hösten deras lada blifver
Mer rik och rågad än i fjol.

Och stora ängen närmast skogen,
Af sommarns hetta svedd alltre'n,
Till slåtter synes öfvermogen,
Som borde börjats längese'n,
Derom sin son han måste höra,
Som annars vakar öfver allt;
Men tjenarne ej alltid göra
Just så, som husbonden befallt.

Han deruppå betraktar fiken
De nya odlingarnas skick,
De sprängda stenar, gräfda diken
Han stannar vid ett ögonblick,
Derom han ofta sagt sin tanka,
Som blifvit sannad efter hand,
Att kostnaderna säkert vanka,
Men vinsten kommer sent ibland.

Han gerna vill, fast gammal vorden,
Allting med egna ögon se,
Och fast med bortvänd håg från jorden
Han jordiskt kloka råd vill ge;

De gamla språka sins emellan
Om sådant allt; men långt är hem,
Och lunden med den svala källan
Till nödig hvila bjuder dem.

I qvalmig stund naturen hvilar
Bland sina blommor, tyst och matt;
Förföljd af hettan hjorden ilar
Till strandens hvass och skogens natt;
I envis blodtörst myggan piper
Med skarphvässt gadd; vid vattnets bryn
På låga vingar svalan griper
Sitt rof, som surrar öfver dyn.

Bak skogen, för de gamles öga
Fördoldt, ett åskmoln vestanfrån
Växt mellertid upp i det höga
Och nalkas dem med blixt och dån;
Den goda gumman häftigt bäfvar.
För molnets eldvigg, åskans brak,
Och öfver sina krafter sträfvar
Till skygd inunder fredligt tak.

Men med det mod, religionen adlar
Till sann förtröstan uppå Gud,

Den gamle henne vänligt tadlar
För denna skräck vid åskans ljud,
»Guds godhet är den ej densamma,
Han säger, i den blixt du ser
Från målnens skumma våning flamma,
Som den i solens stråle ler?»

»Hvad menniskan hans vrede kallar
Blott en förborgad mildhet är;
Det skott, som från hans himmel knallar,
Det onda på vår jord förtär,
När svaflets dunst och smitta trycker
Och qväfva vill naturens barm,
Fram på sin mulna stridsvagn rycker
Den gode med en mask af harm.»

»Han väldigt koppar-bågen spänner
Och pilen aftryckt blixtrar fram
Uti förderfvets bröst och bränner
Dess skugglif ned till stoft och damm;
Det evigt goda andas åter
Uti hans andas friska vind,
Och frälst i hvarje blomma gråter
En tacksam tår på hennes kind.»

Så gubben, mellan molnets dunder,
Upprättar gummans fallna mod
Med kraften af de tröstegrunder,
Att Gud i allt är lika god,
Så hunna hem, förrän de tänkte,
De famnas uti rättan tid,
Blott glest af regnets droppar stänkte,
Af sina barn i hyddans frid.

Ålderdomens Höst.

Uti det moln, som tjocknar
Så tidigt dagen slocknar,
Och ute re'n med sorgligt qvitter
På nakna qvisten sparfven sitter;
Men i sitt varma, trefna bo
De gamle glamma uti ro.

Derute månan simmar
Så blek i qvällens timmar,
Emellan gråa måln, hvars kanter
Beströs af köldens diamanter;
Mer trefligt inne, skyar små
Från gubbens tända pipa gå.

I skogens dystra kammar
Blott ufvens öga flammar,
Ej någon trast der mera sjunger,
Blott vargen tjuter fram sin hunger;
Ljuft inne brutna ljud hörs ur
Den lilla väckta siskans bur.

Tag! i åldrens höst vi båda famle,
Höstens frukter passa bäst den gamle.

Hör, re'n ett nordanväder
I trägålns buskar qväder,
Och öfver bäcken, som der rinner,
Af is små trådar qvällen spinner;
Men inne glöder, glad och lugn,
Den trefna kammarns kakelugn.

Bäst gubben vet, hur illa
I mörka skogens villa
Derute många sig befinna
Med fåfängt hopp att hemmet hinna,
Då makligt han med hvilad rygg
I stoppad länstol sitter trygg.

Se fälten ligga nakna,
Hvar teg, hvart frukttråd sakna
Sin prydnad; knappt mer luftens flockar
Ett bortspildt korn från åkern lockar;
Men här af alla frukters gull
Stå visthus, kök, stå lada full.

Så sälla i sitt sinne
De åldrige derinne
Nu märka, hurn samvets-friden

Hos dem har mognat till med tiden,
Och från hvart minnes dunkla dal
De lyssna blott en näktergal.

Och när de slutat loppet,
Der bortom tiden, hoppet
Dem öppnar evighetens salar,
Om hvilkas fröjd den engel talar,
Som, stängd i stoftets fängselbur,
Snart fullväxt flyga skall derur.

En tår i ögat blänker
På gubben, då han tänker
På flydda dagar, minnets vänner,
Och alltför ringa sig bekänner
Till all den nåd den Evige
Bevisat på sin tjenare.

Allt ifrån barna-åren
Välsignelsen i spåren
Följt honom åt; och Han, som jemnat
Hvar lefnads-stig, har säkert ämnat,
Så är hans hopp, åt åldrens dar,
Den frid Han åt de fromma spar.

Sitt bättre väsens stämpel
Med lära och exempel
Åt sina barn han troget delat,
Att de må blifva hvad han velat,
En bättre stam för slägtets hopp,
Ett trappsteg mer mot himlen opp.

Så tänker han och talar,
Och dermed mildt hugsvalar
Den bräcklighet, som stundom klagar
I qvällen utaf åldrens dagar,
Och echo't uti gummans bröst
Så troget svarar till hans rôst.

Med fryntlig blick den fromma
Sin gubbe in sett komma,
Ty nyss från mågen hem anlände
De skôna päron han dem sände,
Så rôdgula och doftande
I hennes fôrkläd' rulla de.

»Mins, i vår ungdoms-dager,
Hur mången ros så fager»,
Hon sad', »jag brôt i vårens skôte

Och gick dermed dig glad till mőte,
Nu har vår ungdom flytt sin kos
Och hősten eger ingen ros.»

»Tag derför denna mogna
Frukt-klase af din trogna
Din hulda gumma, ty nu gamla
I ålderns hőst vi båda famla,
Och hőstens frukt i mogen brand,
Den passar bäst i gubbens hand.»

A. Lundqvist del. C. Anderson sc.

Ute hvälfver vintrens storm så tungt,
Här, som i den frommes graf är lugnt.

Ålderdomens Winter.

Trångt sig lifvets cirkel sluter
Kring den vaggas medelpunkt,
Hvari barnet hvilar lugnt
Bland de gyldene minuter;
Ej dess gångstol rullar långt;
Likså gubben, stödd på stafven,
Ser kring åldrens vagga, grafven,
Lifvet bli alltmera trångt.

Barnet leker med de röda
Rosor, som på Edens gräns,
Österns rand, i morgonens
Friska dagg så herrligt glöda;
Då i qvällens röda glans
Af de rosor, som de samla
Uti minnets land, de gamla
Binda sig en doftig krans.

Barnet, vaknadt ur sin dvalas
Långa natt, till buldrik barm
Lyftes på en moders arm;
Så de gamle ock hugsvalas
Af den trösten småningom,
Att af samma vård upptagas,
Då den stora dagen dagas,
Och dem grafven föder om.

Oskuldsfullt i lifvets morgon,
Som af något ondt ej vet,
Jollrar barnets menlőshet;
Renad, fostrad upp af sorgen,
I den långa dag, som flytt,
Liksom mellan tőrnets nålar
Rosen, gubbens vishet, strålar
Barnsligt oskuldsfull på nytt.

Så uti naturens rike
Kedjan af dess alla ting
Knyter sig i evig ring,
Morgonen är qvällens like;
Lifvets hopp är morgonrödt,
Aftonrődt är lifvets minne,

Och som barn den gamles sinne
Blir för himlen återfödt.

Genom lifvet och dess skiften
Re'n vi följt vårt trogna par
Till den gräns, der deras dar
Stupa vintriga i griften,
Vintern sträng omkring dem står,
Inom dem hans välde råder
I hvart pulsslag, i hvar åder;
Deras sinne han ej når.

Med sin kala panna träder,
Månan blek ur skyn ibland,
Stormen hemskt på ödslig strand
Mellan trä'ns skelätter qväder;
Men de gamle i sitt hus
Höra det förutan fasa
Bredvid värman af sin brasa
Och vid skenet af sitt ljus.

Som, i skygd för drifvans bäddar,
Till sin honung kupans bi
Och i sitt orangeri
Sommarn flyende sig räddar,

Så de gamle sluta sig,
Då allt annat tiden härjat,
Till hvad evigt godt de bergat
Undan flärden på sin stig.

Nitiskt söka de den stjerna,
Som kan återföra dem
Till det sälla ursprungs-hem,
Dit de sig från jorden ärna,
Bibeln deras sjö-kort är -
Och magnet det andans sinne,
Som bor troget hos dem inne
Och den rätta vägen lär.

Gumman i sin syssla trägen,
Af natur och vana gjord,
Lyssnar fromt till gubbens ord,
Följer tankan åt på vägen,
Då han läser den profet,
Som sin längtan hörs förklara,
»Att i frid få hädanfara,
Se'n han sett Guds herrlighet.»

»Åfven vi», hörs gubben säga,
Med en blick, så tårbeglänst,
»Månget prof i Herrans tjenst
Af hans herrlighet ju äga,
Åfven vi lärt känna den,
Som är själens ljus och styrka,
Och som här sin helga kyrka
Fostrar upp för himmelen.»

»Godt hos honom är att vara,
Och en dag, som tusen dar,
Åfven jag den längtan har,
Att snart dit med dig få fara;
Kanske ock en bättre vår,
Än den jordiska, som stundar,
Snart i paradisets lundar
Evigt oss till möte går.»

UPSAL·BIBL·REG·UNIV

Mennisk
lifvets
åldrar.

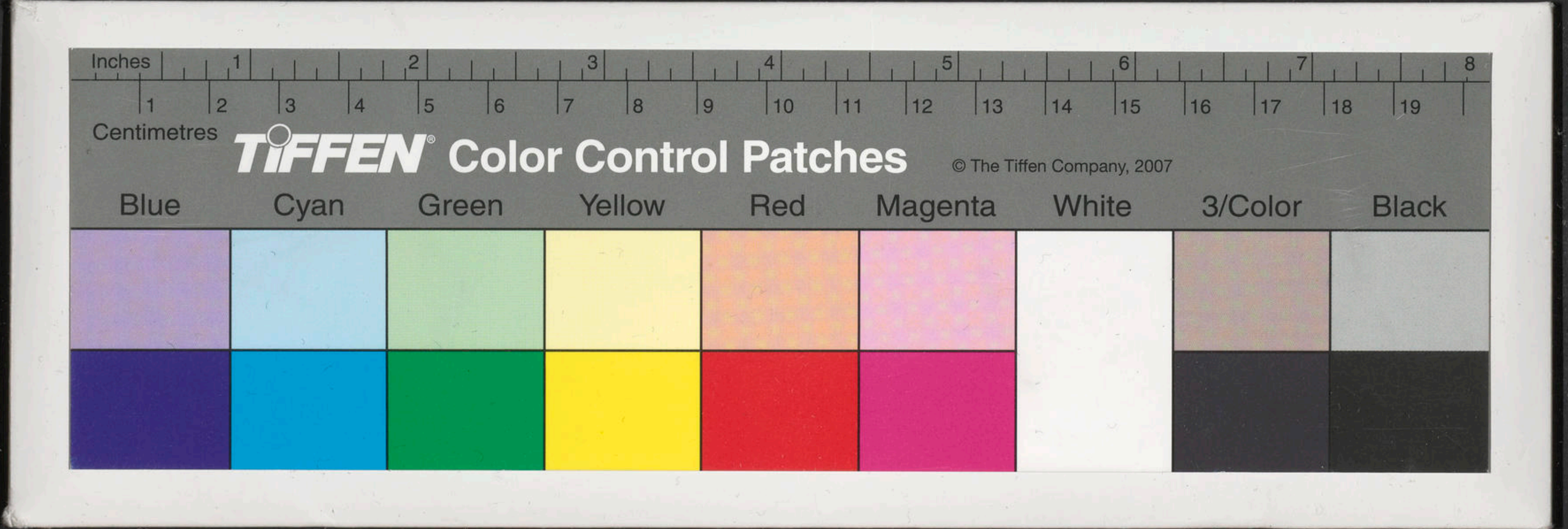
Inches
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black